

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

COLEGIUL MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII

HOTĂRÂREA nr.2/2024

19 decembrie 2024

„Privind asistența medicală acordată gravidelor, copiilor cu vârsta sub 5 ani prin prisma indicatorilor statistici a mortalității infantile, inclusiv neonatale și perinatale”

Sănătatea mamelor și copiilor este recunoscută drept una din componentele fundamentale necesare dezvoltării și bunăstării umane, inclusiv la nivel național.

Misiunea stabilită de către Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Sănătății, în cadrul Strategiei naționale de sănătate „Sănătatea 2030”, inclusiv pentru indicatorul mortalității materne, cere o mobilizare maximală a instituțiilor medicale și o conlucrare eficientă între toate verigile sistemului de sănătate, pentru atingerea obiectivelor stabilite.

Mortalitatea neonatală este o componentă semnificativă a mortalității infantile și perinatale și un indicator important al calității îngrijirii obstetricale și neonatale. În reducerea mortalității neonatale un rol semnificativ îl joacă îmbunătățirea asistenței medicale, în special fortificarea îngrijirii prin implementarea tehnologiilor cost-efective acordate mamelor și nou-născuților, cu o atenție sporită acordării asistenței medicale nou-născuților cu o greutate corporală mică și extrem de mică la naștere.

Ministerul Sănătății a investit enorm în fortificarea infrastructurii Centrelor Perinatale de nivel II și III prin reparații capitale, dotare cu echipament modern, dotarea cu nouă ambulanțe de tip A pentru asigurarea transportării pacientelor, dotarea Serviciului Național de consult și transfer intraspitalices cu trei reanimobile de tip C pentru transferul nou-născuților.

Totodată, pentru personalul medical au fost asigurate mai multe instruirii, inclusiv în cadrul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „M. S. Curie” din or. București, România.

Unul din angajamentele țării în cadrul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) este reducerea mortalității neonatale la 6 decese la 1 000 nou-născuți vii către 2030. Rata mortalității neonatale la 1 000 născuți vii a constituit 6,5 în anul 2022, iar în anul 2023 respectiv 7,4.

Mortalitatea neonatală în Republica Moldova încă rămâne destul de înaltă comparativ cu indicatorii raportați de alte țări, fiind influențată de o serie de factori și probleme precum:

- tergiversarea trierii nou-născuților și referirii acestora in-utero la un nivel superior în cadrul asistenței perinatale regionalizate. Încă 1/3 din nou-născuții prematuri (sub 32 s.g.) se nasc la nivelul I și II, fapt ce duce la decompensarea acestora pe parcursul transportării cu scăderea șanselor de supraviețuire;
- rata înaltă a deceselor copiilor născuți cu greutatea ≤ 2500 g în structura deceselor copiilor în prima lună de viață;
- supraviețuirea joasă a nou-născuților cu patologie malformativă chirurgicală (malformații cardiace, digestive);
- numărul mare de pacienți (copii bolnavi, cu greutatea extrem de mică la naștere ce necesită tehnologii înalte (VAP, CPAP, ect.) și îngrijii) cu aglomerarea secțiilor de reanimare și terapie intensivă și creșterea riscului de infecții asociate asistenței medicale și epuizarea personalului medical.

Numărul copiilor din nașteri premature a scăzut ultimii zece ani (2015-457, 2023-296 copii născuți cu greutatea sub 1,5 kg), totuși acești copii continuă să se nască la nivelurile I și II, nefiind

transferați la nivelul superior specializat. Rata de referire rămâne a fi una constantă pe parcursul anilor, fapt la care se merită a atrage o atenție deosebită.

Reducerea mortalității infantile și celei a copiilor sub 5 ani, de asemenea rămâne o problemă prioritară pentru Republica Moldova, luând în considerare indicii înalți înregistrați la acest capitol în anul 2023 (10,1‰ și respectiv 11,2‰), indicatorii ODD fiind țarghețați pentru anul 2030 fiind de 7,0 și 10,0 la 1000 copii născuți vii.

Numărul copiilor decedați cu vârsta sub un an, în 2023, a fost de 240, fiind în scădere cu 3 copii comparativ cu anul 2022. Pe de altă parte, rata mortalității infantile a înregistrat o ușoară creștere de la 9,0 decedați la 1000 născuți-vii, în 2022, la 10,1 în 2023.

Evaluarea mortalității copiilor sub un an în raioanele republicii nu relevă tendințe ale indicatorilor și oscilează anual de la raion la raion. Astfel, în anul 2023, cele mai scăzute rate ale mortalității infantile au fost înregistrate în: raioanele: Briceni (2,6‰), Șoldănești (3,5‰), mun. Chișinău (5,8‰), Cimișlia, Telenești (6,3‰) și mun. Bălți (6,6‰). Cele mai mari rate ale mortalității infantile (între 15‰ și 21‰) s-au înregistrat în raioanele: Dondușeni, Sîngerei, Hîncești și Edineț, este gravă situația și în UTA Găgăuzia.

O problemă care persistă în Republica Moldova sunt decesele la domiciliu. Cu toate că în ultimul timp acest flagel are tendință de descreștere (decesele copiilor sub un an au diminuat de la 12,9% în anul 2019 la 10,7% în anul 2023, iar cele ale copiilor sub 5 ani au diminuat de la 16% în anul 2019 la 12,6% în anul 2023), totuși decesele în cauză au un nivel destul de înalt, fiind cauzat atât de factorii socio-igienici, cât și de factorii medico-biologici. Circa jumătate din cazurile de deces a copiilor la domiciliu au fost cauzate de patologii respiratorii, urmate de malformații congenitale.

Astfel, în scopul îmbunătățirii asistenței medicale acordate gravidelor, parturientelor, lăuzelor și copiilor, Colegiul Ministerului Sănătății

HOTĂRĂȘTE:

1. Conducătorii Direcției generale asistență medicală și socială a Consiliului municipal Chișinău, Direcției Principale a Sănătății și Asistenței Sociale UTA Găgăuzia, Direcției Sănătate a Primăriei municipiului Bălți, conducătorii instituțiilor medico-sanitare spitalicești publice sau private, de orice nivel (republicane, municipale și raionale) vor asigura:

1.1. controlul îndeplinirii necondiționate a cadrului normativ privind supravegherea, tratamentul și acordarea asistenței medicale femeilor gravide, parturientelor, lăuzelor și copiilor raportate la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă;

1.2. realizarea auditului medical intern privind asistența medicală acordată gravidelor, lăuzelor și copiilor în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 915/2024 „Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Subdiviziunii de Management al Calității serviciilor medicale”.

2. Prestatorii de asistență medicală primară, indiferent de tipul de proprietate și formă juridică de organizare vor asigura:

2.1. acordarea serviciilor de înaltă calitate gravidelor și copiilor în cadrul echipei de asistență medicală primară (medic de familie, obstetrician-ginecolog, pediatru) conform Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.

2.2. supravegherea și monitorizarea evoluției sarcinii cu respectarea strictă a termenilor de efectuare a investigațiilor, conform actelor normative;

2.3. direcționarea femeilor de vârstă reproductivă/gravidelor la consultul medicului genetician, în cazul prezenței indicațiilor medicale pentru prevenirea nașterilor copiilor cu maladii genetice, malformații congenitale;

2.4. monitorizarea creșterii și dezvoltării copiilor de 0-18 ani, inclusiv cu asigurarea vizitelor la domiciliu de către asistenta medicului de familie a copiilor de vârstă mică, în conformitate cu Standardul de monitorizare a creșterii și dezvoltării copiilor de 0-18 ani în condiții de ambulator;

2.5. conlucrarea medicilor de familie și medicilor pediatri în asigurarea supravegherii comune a copiilor în conformitate cu prevederile Ordinului MS 86/2023 „Cu privire la unele măsuri pentru îmbunătățirea calității asistenței medicale acordate copiilor”;

2.6. fortificarea activităților în cadrul Cabinetului de dezvoltare a copilului prin educarea părinților pentru creșterea abilităților parentale, inclusiv cu privire la nevoile de sănătate ale copilului, astfel încât ei să poată recunoaște la timp semnele de pericol și simptomele unei maladii grave, care impun vizita la medic sau solicitarea asistenței medicale urgente spitalicești;

2.7. respectarea cadrului normativ privind evaluarea, diagnosticul, tratamentul și acordarea asistenței medicale copiilor (protocoalele clinice, standardele medicale, algoritmi de conduită, ghidurile practice, Conduita Integrată a Maladiilor la Copii ș.a.);

2.8. monitorizarea permanentă a familiilor cu copii în situație de risc și supravegherea individualizată a copiilor din grupul de risc, inclusiv prin implicarea activă a Autorităților Publice Locale, asistenței sociale și comunității, în soluționarea problemelor medico-sociale ale familiilor cu copii în situație de risc, inclusiv examinarea cazurilor copiilor din familiile cu statut social nefavorabil în cadrul Comisiei multidisciplinare conform cerințelor Hotărârii Guvernului nr.1182/2010 „Pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colaborare intersectorială în domeniul medico-social în vederea prevenirii și reducerii ratei mortalității materne, infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani la domiciliu” și instruirea continuă a membrilor echipelor multidisciplinare conform Hotărârii Guvernului nr.143/2018 „Pentru aprobarea Instrucțiunii cu privire la mecanismul de cooperare intersectorială pentru prevenirea primară a riscurilor privind bunăstarea copilului”.

3. Prestatorii de asistență medicală spitalicească, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare în cadrul cărora activează Centrele Perinatale vor asigura :

3.1. analiza tuturor cazurilor de proximitate de deces matern la nivel de instituție, în conformitate cu prevederile actelor normative;

3.2. analiza cazurilor de deces perinatal a fetoilor/nou-născuților cu vârsta de gestație ≥ 37 săptămâni prin Anchetă Confidențială la nivel național, conform Regulamentului.

3.3. reducerea nașterilor premature la nivelul I-II și trierea nou-născuților cu referirea acestora in-utero la un nivel superior în cadrul asistenței perinatale regionalizate.

4. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo” vor asigura desfășurarea instruirii continue a medicilor obstetricieni-ginecologi, neonatologi, pediatri, medici de familie, moașe și asistențe medicale în dezvoltarea abilităților de lucru în echipă, îmbunătățirea dreptinderilor practice în urgențe obstetricale, pediatrie, neonatale și îngrijiri eficiente perinatale.

5. Direcția generală politici în domeniul serviciilor medicale integrate, pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, va asigura:

5.1. de comun cu IMSP Institutul Mamei și Copilului, monitorizarea evoluției indicatorilor statistici privind asistența medicală acordată gravidelor, copiilor cu vârsta sub 5 ani cu oferirea suportului metodologic necesar instituțiilor medico-sanitare;

5.2. revizuirea și actualizarea: Ordinului Ministerului Sănătății nr. 248/2006 „Cu privire la implementarea Anchetei Confidențiale de analiză a cazurilor de deces perinatal la nivel național”, Ordinului Ministerului Sănătății nr. 343/2009 „Cu privire la organizarea și implementarea Anchetei Confidențiale de analiză a cazurilor de deces matern și cazurilor de proximitate de deces matern”;

5.3 de comun cu Direcția managementul calității serviciilor de sănătate, realizarea auditului medical extern în instituțiile medico-sanitare, cu cele mai multe cazuri de proximitate de deces matern, privind implementarea protocoalelor clinice în managementul clinic al cazurilor cu hemoragie, preeclampsie, sepsis, ruptură de uter.

5.4. reglementarea procedurii privind informarea de către prestatorii de asistență medicală spitalicească, a prestatorilor de asistență medicală primară, referitor la externarea copiilor cu vârstă sub 1 an pentru asigurarea continuității supravegherii copiilor.

Președinte

Ala NEMERENCO